

Arktisen Inarin strategia 2030

Arktisen Inarin strategia 2030

Kuntalaiset, alueen yhteisöt, luottamushenkilöt ja kunnan henkilöstö ovat luoneet yhdessä näkemyksen Inarin kunnan tulevaisuudesta ja tulevista tekemisen painopisteistä - Arktisen Inarin strategia 2030.

Strategia luo pohjan tulevalle päätöksenteolle ja sen eläväksi saamisessa tarvitaan kaikkien panosta.

Strategia ei ole ainoastaan suunnitelma, vaan se on tavoitteellista yhdessä tekemistä. Inarin kunnan tulevaisuus tehdään yhdessä.

Inarin strategia.....	2
Toimintaympäristö.....	3
Nykytilan vahvuudet.....	4
Visio.....	5-6
Toimintatapamme.....	7
Strategiset painopisteet:	
Arktinen luonto.....	8
Voimakas identiteetti ja yhteisö.....	9
Ainutlaatuinen kulttuuri.....	10

Liitesivut:

Omistajaohjauksen tavoitteet ja omistuksen luokittelu	11-12
---	-------

TOIMINTAYMPÄRISTÖ muuttuu maailmalla ja Inarissa. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja alueen elinvoima ovat tärkeimpiä asioita niin tänään kuin vuonna 2030. Tulevaisuus tehdään aktiivisesti yhdessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ TÄNÄÄN

Inarissa on tutkitusti vahva identiteetti ja inarilaisuuteen samaistuminen. Kulttuurimme on ainutlaatuinen ja meillä on kehittyvät saamelaisorganisaatiot ja erilaiset kyläkeskukset.

Kaunis arktinen luontomme ja pohjoinen ulottuvuus tarjoavat monimuotoisten elämysten lisäksi edellytykset matkailu- ja kylmätestausteollisuuteen.

Liikenneyhteytemme mahdollistavat kehityksen ja uudistuksen. Maankäyttöön liittyvät asiat ovat haastavia. Kunnan talous ja investoinnit ovat hallitulla tasolla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2030

Väestömme kasvaa ja samaan aikaan ikääntyy. Lisääntyvä digitaalisuus tukee pienten kyliemme elinvoimaa. Yhteisöllinen inarilainen elämäntapamme on voimavaramme ja kaupungistumisen vaihtoehto.

Olemme kansainvälisiä ja kasvumme tulee Suomen rajojen ulkopuolelta. Ilmastonmuutos haastaa ympäristöämme ja luonnontilaa. Yleinen maailman talouden kehittyminen vaikuttaa kuntamme talouteen.

NYKYTILAN VAHVUUKSIEN kautta ponnistamme tulevaisuuteen. Vahvuuksien lisäksi meillä on poikkeuksellisia kilpailuetua tuottavia ominaispiirteitä. Niitä oikein ja kestävästi hyödyntämällä etenemme kohti tulevaa.

- Monipuolinen luonto
- Järvet, tunturit ja joet
- Kansallispuistot, erämaa-alueet
- Hiljaisuus
- Väljää ja tilaa kaikille
- Turvallista elää
- Selvät vuodenaajat
- Ruskan loistoa
- Kiehtovaa kaamosta revontulineen
- Elinvoimaiset kylät ja taajamat
- Hyvät peruspalvelut
- Toisen asteen koulutus
- Hyvät liikunta- ja harrastusmahdollisuudet
- Vahva inarilainen identiteetti
- Saamelaiskulttuurit ja kielet
- Siida, Sajos, Yle Sápmi ja Saamelaisalueen koulutuskeskus
- Lentokenttä
- Hyvä saavutettavuus
- Inari-Saariselkä matkailualue
- Vahva yritystoiminta
- Porot, riista ja kalat
- Arktinen ajoneuvotestaus

VISIO 2030. Suomen suurin. Euroopan kaunein. Luonnollisesti Inari.

Inari on Suomen suurin kunta ja kansainvälisesti tunnettu ja tunnustettu. Olemme sitä myös tulevaisuudessa. Inarin visio kuvaa tavoitettamme vuonna 2030.

VISIO 2030. Tarinoita

"Olen kiertänyt vuodet suurkaupungeissa, hälyissä metrojen ja torien kuulematta enää omaa ääntäni. Nyt edessä laituri ja tyyni Inari, kuikan laulua taustalla, istun jälleen kokouksessa hillanlehti-teekupponen kädessä... Work by web in the wilderness. Kokouksen jälkeen nautin puolukkaporopatukan ja lasillisen variksenmarjaviiniä."

"Inarissa luonto on kestävän vaurauden lähde erilaisille toimijoille. Inarin kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö on hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden voimavara. Onnelliset elävät Inarissa. Yhdessä, mutta riittävän etäällä toisistaan. Palvelut pelaa ja aina pääsee pois – jotta voi taas palata."

"Avaimet onnelliseen elämään. Jos avaimet hukassa, ei huolta, meillä ovet aina auki."

Inarilainen toimintatapa

- Olemme kuntalaisia ja alueen yhteisöjä varten - teemme yhdessä ja osallistamme.
- Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja johdamme tiedolla.
- Panostamme henkilöstön hyvinvointiin ja työnantajamaineeseen.
- Pidämme kuntatalouden tasapainossa.
- Kehitämme kuntakonsernin toimintaa aktiivisen omistajaohjauksen keinoin.
- Olemme aktiivisia ja ulospäin suuntautuneita vaikuttamisessa ja viestimisessä.

Miten varmistamme strategian toteutumisen:

- Uudistamme organisaatiomme sisäisesti
- Kehitämme yhteistyötä ja yhdessä tekemistä eri toimialoilla ja koko kuntayhteisössä
- Kehitämme johtamistaitoja ja lisäämme osaamista

Strategiaa toteutetaan kunnan eri poliittisissa ohjelmissa:

- Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu hyvinvointikertomuksen hyvinvointisuunnitelmaan, jota käsitellään vuosittain talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä
- Elinvoimaohjelmaan on kirjattu elinvoiman kehittämisen tavoitteet ja tavoitetta edistävät toimenpiteet
- Muita strategiaa toteuttavia ohjelmia ovat mm. henkilöstösuunnitelma, kielistrategia, maapoliittinen ohjelma, osallisuusohjelma, yhdenvertaisuussuunnitelma, turvallisuussuunnitelma, viestintäsuunnitelma

Miten seuraamme:

- Tilikauden tulos
- Organisaatiouudistus on tehty
- Henkilöstön työhyvinvointikysely ja sairaspöissaolot
- Talousarviomme pohjautuu strategiaan
- Strategia tarkastetaan kerran valtuustokaudessa
- Edunvalvontatavoitteiden toteutuminen

Arktinen luonto

- Inarin luonto ja läheinen luontosuhde on elämäntapamme ja hyvinvointimme lähde.
- Välittävässä Inarissa kunnioitamme luontoarvoja.
- Puhtaassa Inarissa huolehdimme, että luontomme säilyy myös tuleville sukupolville viihtyisänä ja turvallisena.
- Tasapainoisessa Inarissa tunnistamme kasvun rajat ja hyödynnämme luontoa sosiaalisesti kestävästi ja tasa-arvoisesti.

Miten toimimme:

- Luomme luontoa arvostavaa kulttuuria
- Toimimme ennalta ehkäisevästi, valistaen ja ohjaavasti
- Ylläpidämme keskustelevaa, moniäänistä, osallistavaa ja vuorovaikutteista suunnittelukulttuuria
- Lisäämme suunnitelmallisuutta kunnan kehittämisessä ja työstimme mm. pitkänajan maapoliittisen ohjelman

Miten seuraamme:

- Hiilipäästöjen vähentäminen ja ympäristöystävällisyys kunnan toiminnassa
- Ekotehokkuuden ja ympäristön kuormittavuuden seuraaminen
- Maapoliittinen ohjelma on tehty

Voimakas identiteetti ja yhteisö

- Olemme ylpeitä omista juuristamme ja kotikunnastamme.
- Laadukas elinympäristömme ja kuntapalvelumme tukevat inarilaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.
- Aktiiviset kuntayhteisömme toimijat luovat paikallista eloisuutta, erilaisia tapahtumia ja mahdollisuuksia harrastaa kaikille kuntalaisille.
- Parannamme inarilaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta kunnan toimintaan.

Miten toimimme:

- Kunnan palveluiden resursointi vastaa kasvua
- Lisäämme ikäihmisten palveluasumista
- Arvostamme ja tuemme järjestöjen ja yhdistyksien toimintaa ja yhteistyötä mm. uudistamalla avustuskäytäntöjä
- Kehitämme digipalveluita eri palveluissa huomioiden eri ikäiset kuntalaiset
- Edistämme kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia mm. tekemällä osallisuus- ja tervetulo-ohjelman

Miten seuraamme:

- Asuntojen ja palveluasuntojen määrä
- Kunnan digipalvelun tilanne
- Avustuskäytännöt uudistettu
- Osallisuus- ja tervetulo-ohjelma on tehty

Ainutlaatuinen kulttuuri

- Olemme Suomen ainoa nelikielinen kunta ja edistämme saamen kielten kehittymistä.
- Tuemme kylien kulttuuria ja yhteisöllisyyttä sekä edistämme hyviä keskinäisiä suhteita.
- Kehittyvä matkailumme kunnioittaa paikallista kulttuuria ja historiaa.
- Ylläpidämme myönteistä näkyvyyttä sekä aktiivista ja säännöllistä vuoropuhelua kuntayhteisössä.

Miten toimimme:

- Tunnistamme ainutlaatuisen kulttuurimme vahvuudeksi ja edelleen vahvistamme sen arvoa toimimalla eri väestöryhmien vuoropuhelun vahvistajana ja tukemalla taajamien ja kylien kulttuuria ja yhteisöllisyyden kehittämistä
- Tuemme saamen kielten säilymistä kunnan oman viestinnän monikielisuudella sekä kannustamme muitakin toimijoita monikieliseen viestintään
- Inarin ainutlaatuisesta kulttuurista viestitään aktiivisesti
- Kunta vahvistaa toimillaan matkailun kehittämisen ja paikallisen yhteisön vuoropuhelua

Miten seuraamme:

- Kuntalaiskyselyt
- Monikielisen viestinnän lisääntyminen
- Matkailun kehittäminen yhdessä paikallisen yhteisön kanssa

Tytäryhteisö	Perustelut ja intressi omistukselle	Omistus %	Yhteisön elinkaari	Konsernijaoston asettamat tavoitteet omistukselle tai muu yhteisön tehtävä vuosille 2019-2021 (<i>Toteutuneet tai muuttuneet tavoitteet kursivoitu</i>)
Inarin Kiinteistöt Oy Inarin Vuokra-asunnot Oy 100% Kesk. Koy Sevettijärven palvelukeskus 100 % As. Oy Inarin Rajanraito 100% As Oy Inarin Vuopajaranta 100%	<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistöosaamisen kehittäminen kuntakonsernissa Joustava asuntopolitiikka Kiinteistöomaisuuden hallinta 	100%	Toistaiseksi	<ol style="list-style-type: none"> <i>valmistautua Inarin Kiinteistöjen osalta InLike Oy:n toimitusjohtajuuden ja isännöinnin haltuunottoon 30.6.2019 mennessä ja osallistua selvittämään Inergia Oy:n kiinteistöjen siirtämistä InLike Oy:n taseeseen</i> <i>konsernin kiinteistöjen salkutuksen loppuun vienti ja kiinteistöjen myynti salkutuksen perusteella</i> tietojohtamisen kehittäminen kiinteistöjen kunnan ja huollon hallinnassa ja kiinteistöhuolto-osaamisen keskittäminen Inarin Kiinteistöt Oy:öön Inarin Kiinteistöt - konsernin tarkoitus on edistää kunnan asuntokannan uusiutumista ylläpitäen tasapainoista taloutta <i>Inarin Vuokra-asuntojen tulee ottaa käyttöön takuuvuokrat</i>
Inergia Oy Inarin Lapin Vesi Oy 92% Inergia Lämpö Oy 100% Tunturiverkko Oy 73% Ellappi Oy 16% (yhteisyhteisö)	<ul style="list-style-type: none"> Infrapalveluiden kehittäminen alueellisesti Vuosittainen tuloutus kuntakonsernin talouteen Hintasäätely sähkönsiirto-, kaukolämpö ja vesituotteissa 	100%	Toistaiseksi	<ol style="list-style-type: none"> yhtiön tuloutuksen taso omistajalle on vuosittain noin 800000 euroa <i>yhtiölle asetetaan ympäristötavoite saattaa Kirakan vesivoimalaitoksen kalaporras toimivaksi (muuttunut, KH 4.11.2019 päätti luonnonuoman palautuksen selvityksestä)</i> yhtiön ja sen tytäryhtiöiden sähkön siirron, veden ja lämmön hintataso pysyy pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella keskitasolla
Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisomatkailun ja erityismatkailun edistäminen Nuorisotyön kehittäminen Työllistämisen edistäminen 	100%	Riippuu valtion tuesta NMK-toiminnalle	<ol style="list-style-type: none"> yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena
InLike Oy Kiinteistö Oy Inarin Kultapiisku	<ul style="list-style-type: none"> Toimitilarpeet joita markkinat eivät täytä Teollistamissopimusten hallinta 	84,3 %	Toistaiseksi	<ol style="list-style-type: none"> <i>yhtiö toteuttaa InLiken kiinteistöjen salkutuksen ja toteuttaa strategian pidettävistä kiinteistöistä ja luovuttavista kiinteistöistä yhdessä Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa 30.6.2019 mennessä</i> <i>yhtiö valmistautuu toimitusjohtajuuden siirtoon Inarin Kiinteistöt Oy:lle 30.6.2019 mennessä</i> yhtiö pyrkii aktiivisella omistajapolitiikalla vapauttamaan pääomia uusiin kiinteistökehityshankkeisiin
Saariselkä Oy	<ul style="list-style-type: none"> Strateginen kiinteistökehitysyhtiö 	100%	Päättävä	<ol style="list-style-type: none"> kiinteistöjen myynti, teollistamissopimuksen hallinta yhtiön tarve päättyy, mikäli yhtiö saa myytyä tonttinsa ja teollistamissopimus lunastetaan
Saariselän Siula Oy	<ul style="list-style-type: none"> Yhtiöstä luovutaan 	92,2%	Myydään	<ol style="list-style-type: none"> <i>valtuusto päättänyt myynnistä (vähemmistöosakkeiden lunastus kesken)</i>
MedInari Oy	<ul style="list-style-type: none"> Yhtiöstä luovutaan, perusteena yhtiön kehityksen mahdollistaminen vahvemman yksityisen omistajan omistuksessa 	76,84%	Myydään	<ol style="list-style-type: none"> yhtiö jatkaa laadukkaiden työterveyshuoltopalvelujen tarjoamista yhtiö pitää talouden tasapainossa yhtiö toteuttaa yhtiön arvonmäärityksen yhdessä pääomistajan, Inarin kunnan kanssa yhtiö valmistautuu mahdolliseen yhtiön omistajapohjan vaihdokseen sekä pidättäytyy merkittävistä investoinneista, mikäli enemmistöomistaja ei anna muita ohjeita
Kalotin oppimiskeskus -säätio			Päättävä	<ol style="list-style-type: none"> Säätio hallinnoi Kalottikeskus -kiinteistöä, jota on pyritty myymään. Säätion tarve on muilta osin poistumassa

Osakkuusyhteisö, yhteisyhteisö ja kuntayhtymät

Osakkuusyhteisöt	Perustelut ja intressi omistukselle	Omistus %	Yhteisön elinkaari	Tavoitteet omistukselle
Inari-Saariselkä Matkailu Oy	<ul style="list-style-type: none"> Yhteinen aluemarkkinointi 	24,5%	Toistaiseksi	1. Matkailumarkkinoinnin kehittäminen ja toteutus, tapahtumajärjestelyt ja aktiivinen toiminta alueella. Inarin kunnan omistukseen liittyvät tavoitteet annettavaksi yhtiölle käsitellään keväällä 2020 konsernijaostossa
Yhteisyhteisö	Perustelut ja intressi omistukselle	Omistus %	Yhteisyhteisön elinkaari	Tavoitteet omistukselle
Ellappi	<ul style="list-style-type: none"> Inergian osakkuusyhteistö 	16%		1. Inergia konsernin määritettävissä
Kuntayhtymät	Perustelut ja intressi omistukselle	Omistus %	Kuntayhtymän elinkaari	Tavoitteet omistukselle
Lapin liitto	<ul style="list-style-type: none"> Maakunnan alueellinen kehittäjä ja edunvalvoja Alueellinen pelastustoiminta 	3,74%	Toistaiseksi	
Kolpeneen palvelukeskuksen ky	<ul style="list-style-type: none"> Tullaan integroimaan sairaanhoitopiiriin tulevaisuudessa 	3,98%	Integroidaan sairaanhoitopiirin toimintaan	
Lapin sairaanhoitopiirin ky	<ul style="list-style-type: none"> Erikoissairaanhoidon palveluiden tuottaminen 	3,74%	Toistaiseksi	
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky	<ul style="list-style-type: none"> Edunvalvonta Seutukunnalliset kehittämishankkeet 	40,0%	Toistaiseksi	
Lapeco ky	<ul style="list-style-type: none"> Jätehuollon yhteisviranomaisen 	16,73%	Toistaiseksi	